

Korkea tuotos vähentää maitoliträn metaanipäästöjä

Maitolitrasta aiheutuvat kasvihuonekaasut vähenevät, kun lehmän tuotos kasvaa, todettiin kansainvälisen maidontuotantoyhdistyksen seminaarissa. Päästöjä vähentäisi myös viljaruokinta, mutta se on kaksipiippuinen juttu.

EDINBURGH (MT)

Maatalous tuottaa ihmisen aiheuttamista kasvihuonekaasujen päästöistä 18 prosenttia, YK:n elintarvikejärjestö FAO laskee.

13.5 prosenttia, laskee puolestaan kansainvälisen maatilaverailun asiantuntijajoukko. Ero selittyi sillä, että pienemmässä luvussa eivät ole mukana maatalouden käyttämä energia ja kuljetukset.

Lypsylehmien osuus ihmisen hiilijalanjäljestä on 2 prosenttia maailmanlaajuisesti laskien. Se on pääasiassa pötsistä röyhäyksinä vapautuvaa metaania. Lisäksi lannasta vapautuu typpioksidia.

Hiilijalanjäljen kokoa laskettaessa eri kaasut on muunnettu vastaamaan hiilidioksidin vaikutusta. Metaanille se merkitsee painokerrointa 21 ja typpioksidille 310.

Kaksi lukua ja kolme kaasua aiheutti hetkeksi kysymysmylläkän kansainvälisen maidontuotantoyhdistyksen ja DeLavalin ilmastoseminaarissa, joka järjestettiin Edinburghissa viime viikolla. Selitys oli kuten edellä.

Ilmasto kuuma asia

Seminaarin nimi kertoi, että ilmastomuutos on kuuma asia. Jotkut maat saattavat hyötyä lämpenemisestä, mutta maailmanlaajuisena huolena ovat merenpinnan nousu, juoma- ja kasteluveden puute sekä kasvukauden kannalta väärin ajoittuvat kuivuus ja rankkasateet.

Lämpö ja myrskyt levittävät myös tauteja entistä laajemmalle ja nopeammin – esimerkiksi sinikielitäutiä kantavat hyönteiset syöksivät Välimeren yli myrskyn riepottamina.

Jotain tarttis tehdä?

Kannattaisi ottaa aloite omiin käsiin, ennen kuin siihen pakotetaan laeilla, professori **Maggie Gill** patisti.

Samaa mieltä olivat olleet IDF:n Britannian puheenjohtaja **David Homer** ja DeLavalin varapääjohtaja **Benoit Pasard**. He olivat saaneet idean seminaariin yhteisessä pöytäkeskustelussa.

Vähemmän lehmä

Mitä sitten voidaan tehdä?

Siihen antoi ajatuksia **Theun Vellinga** Hollannista.

Metaania syntyy, kun lehmä hajottaa pötsissä ruohoa. Siis

vähemmän lehmiä, vähemmän metaania. Sitä todisti myös

FAOn asiantuntija **Pierre Gerber**.

MARKKU VUORIKARI

Korkea tuotos vähentää maidontuotannon metaanipäästöjä litraa kohti laskettuna.

Ajatus järkytti seminaarin osanottajia. Gerberia pommitettiin vastalauseilla. Hän tarkensi, että maito on erittäin tärkeä ravintoaine ja sitä pitää ilman muuta olla etenkin lasten saatavilla.

”Mutta niissä maissa, joissa kulutus henkeä kohti on 120 kiloa vuodessa, asiaa voisi miettiä.”

Suomessa maitotuotteiden kulutus maidoksi muutettuna on 189 kiloa vuodessa.

Enemmän litroja

Vellinga vähentäisi lehmien määrää parantamalla tuotoksia. Lisäksi pieni lehmä olisi parempi kuin iso.

Se oli tuottajien mieleen: tehokkuutta voikin perustella myös ympäristösyillä.

Sen sijaan Vellinga tyrmäsi ajatuksen maataloudesta hiilinieluna, vaikka nurmi aikansa hiiltä jonkin verran sitookin. Muuten kasvien hiili palautuu nopeasti kiertoon. Eri asia on puu pystyyn jätettynä tai vielä paremmin rakentamiseen käytettynä.

Lehmästä sika?

Metaani vähenee myös, kun naudalle syötetään enemmän viljaa. Sekä Vellinga että Kiinan **Li Shengli** kertoivat siitä mittaus- tuloksia. Ääriarjoille vietynä viljaruokinnan ongelmaksi tulevat sorkkavaivat, jotka ilmentävät happoepätasapainoa.

”Ei lehmä ole sika!” parkaisivat seminaarin osanottajat. Keskustelussa vallitsi lopulta yksimielisyys siitä, että maailman ruokatilanne vaatii, että vain nurmelle sopivat maa-alueetkin hyödynnetään, ja silloin tarvitaan märehittöjä. Yksi mahdollisuus on hillitä metaanin muodostumista pötsissä lisäaineilla.

”Asiakeskustelu tarpeen”

Suomesta seminaariin oli kutsuttu MTK:n maitovaliokunnan puheenjohtaja **Eero Isomaa** ja jäsen **Jaakko Suominen**.

”Ympäristökeskustelu maidontuotannossakin näyttää olevan edessä tavalla tai toisella”, Isomaa arvioi. Hän toivoo siitä lisää tietoa ja asiallista kansallista keskustelua ennen kuin asenteet kärjistyvät.

Isomaa perää myös kuluttajien vastuuta. Kuluttajan pitää olla valmis vastaamaan huutoonsa kaupan tiskillä.

”Pitää selvittää, mitä tämä Suomessa merkitsee, mitä pitää tehdä, ja miten toimien kustannukset jaetaan.”

Suominen toivoo Suomessakin lisää tutkimusta, mitä pötsissä tapahtuu. Hänelle jäi seminaarin esitelmistä kuva, että Suomessa on toimittu ”aika oikein”, ongelmia on vähemmän kuin monin paikoin maailmalla. Luomutuottajana hän oli mielissään myös siitä, että lannan ravinteiden kierrätys oli seminaarissa vahvasti esillä.

Seminaarin internetsivut löytyvät osoitteesta www.sustainabledairyfarming.com.

HEIKKI VUORELA

Theun Vellinga: vähemmän lehmiä, enemmän litroja. Ja teoriassa: märehittävästä viljan syöjä.

WWW.AJGPHOTOGRAPHY.CO.UK